

Çocuğun Cinsel Eğitimi
“Anne Ben Nasıl Doğdum?”

H.Hilal ARSLANOĐLU
Okul Psikolojik Danışmanı

Çocuklarla cinselliği konuşabilmek

Anne babalar;

Utanırlar,
Sınır koyarlar
Bilgileri azdır

Konuşmaktan
kaçınırlar

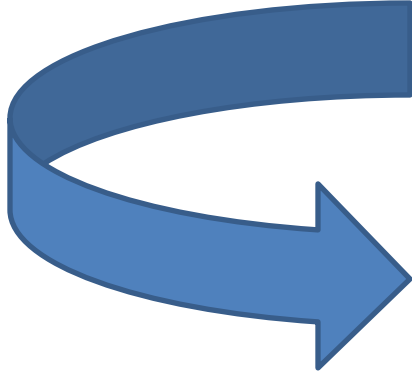
Çocuklar;

Masumdurlar,
Meraklıdırlar ve
Öğrenmek isterler

Sürekli sorarlar

Bunun sonucunda,

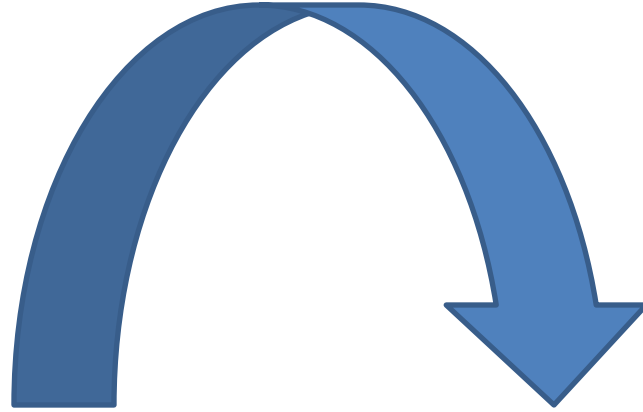

Çoğu anne baba bu sorulara hazırlıksız yakalanır ve beklenmedik anda gelen bu sorular karşısında ne cevap vereceklerini bilemezler.

Kaygı, telaş ve hatalı yaklaşım

Sorularına yanıt bulamayan çocuk cevaplarını

İnternette, arkadaşlarında veya uygunsuz kişilerde arayacaktır.

Cinsellik

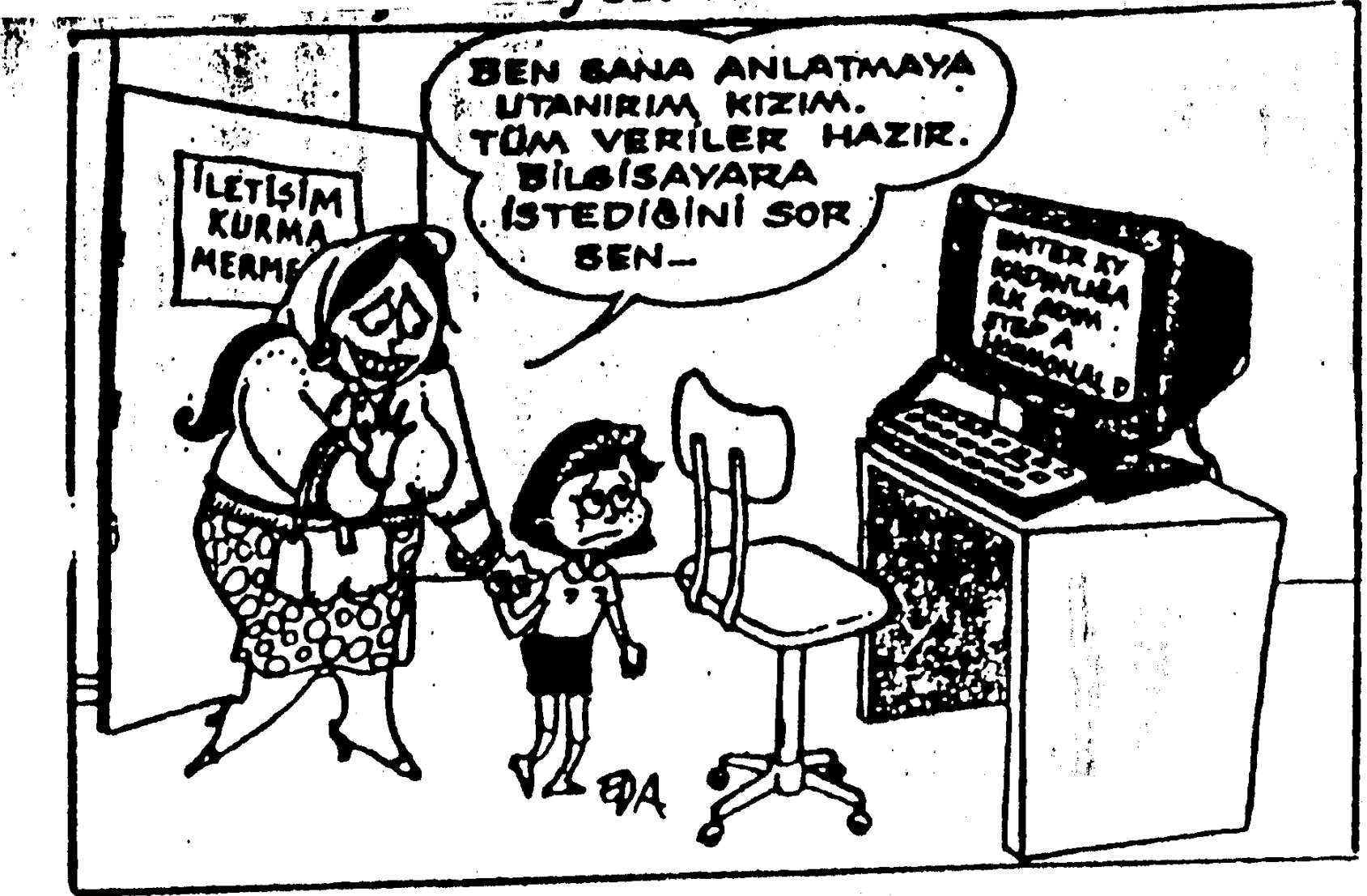
- * Bir kez konuşulup bitecek bir konu değildir
- * Ayak üstü konuşulmaz
- * Öncesinde sevgi, hoşgörü ve paylaşım olan ailelerde bu konuda konuşmak daha kolay olur
- * Gelişim düzeylerine göre bilgilendirilmelidirler
- * Onların bu konuda ne bildikleri önemlidir
- * Aradıkları soruların cevabını vermek önemlidir
- * İhtiyaçları olandan fazlasını söylemek kafalarını karıştırır
- * Soruları saçma olsa da yanıtlanmalıdır

- * Alaycı, küçümseyici, dalga geçer tarzda ve ya utanarak konuşulmamalıdır
- * Anlayışlı ve karşılıklı konuşulmalıdır
- * Gizlilik önemsenmelidir
- * Tekrar sorabileceğini bilmelidir

“Bilmiyorum, araştırır öğrenirim”

Cinsel Eđitim

- Ne Zaman Dođumla
- Nerede Evde, okulda....
- Neyi Yaşına uygun
- Ne Kadar Yeterli düzeyde
- Kim Anne-baba, öğretmen,medya
- Nasıl Gerçek bilgiler, uygun dil ve tutumlarla

(Hıbr Dergisi)

Yaptığım araştırmalara göre, hepimiz farklı bir şekilde doğmuşuz.
Ben internetten çıkmışım, Kadir bir kaza sonucu
oluşmuş, Ayşe sperm bankasından alınmış, Burak'ın
doğması için anne babası seks yapmak
zorunda kalmış, Bora'yı ise
leylek getirmiş.

CİNSEL EĞİTİMİN KONULARI

1. Bebeklik-küçük çocukluk dönemi (0-6 yaş)

Bu yaş grubu çocuklara cinsel gelişimle ilgili bilgi verirken; çocuk soru sorduğu zaman ve sadece sorunun cevabına yetecek kadar bilgi vermek önemlidir.

- * Öz bakım becerisi kazandırma
- * Vücut temizliği, el-yüz yıkama, tırnak kesimi, saç tarama ve bakımı, banyo alışkanlığı;
- * Cinsel organların doğru isimleri, kızların cinsel organının VAJİNA, erkeklerin cinsel organının PENİS olarak kullanılması ve öğretilmesi
- * Cinsiyet farklılığı bilgisi

....verilmelidir.

Bebeklik-küçük çocukluk dönemi (0-6 yaş)

- ✓ Bu yaşlarda oyuncaklar cinsiyete göre değişmez.
- ✓ Cinsel organlarını merak edebilirler, bu merak sırasında dokunarak tanımaya çalışabilirler. Suçlayıcı, utandırıcı, alaycı tutum ve davranışlardan uzak duralım. «pis, günah, ayıp, vb. gibi sözler söylenmemeli»
- ✓ Ana baba ile birlikte banyo yapmasının 6 yaşından itibaren bitirilmesi.
- ✓ Çocukla konuşurken cinsiyetine uygun iletiler gönderilmesi önemli noktalardır.
- ✓ Çocuğun bedensel farklılıkları öğrenebilmesi için doğal yoldan gözlem yapmasının sağlanması,
- ✓ Çocuk kime soru sorduysa bu kişi tarafından cevaplanması çocuğun güveninin korunması için önemlidir
- ✓ Çocuklarımızı severken cinsel bölgelere değmemeye özen göstermek gerektiği,

2. Ön Ergenlik(6-12 yaş)

- ✓ Bu yaş grubu çocuklara cinsel gelişimle ilgili bilgi verirken; çocuğun soru sormasını beklenmez.
- ✓ Çocuğun gelişim hızına göre doğru zamanda anne baba tarafından bilgi verilir.
- ✓ Çocukla iletişime çok önem verilmesi gerekir,
- ✓ Kızlara regl-menstürasyon hakkında, erkek çocuklarına gece ıslanmaları(gece rüyası) hakkında bilgi verilmesi, bunu anlatırken de beklenen, doğal bir şey olduğu belirtilir,
- ✓ Yaşadığı bedensel değişim nedeniyle temizlik ve hijyen alışkanlığı kazandırılır.
- ✓ Aile kavramı ve önemi,sosyal yaşantının kuralları ve sınırları vurgulanır.
- ✓ Ergenlik dönemine girilirken beklenen değişiklikler anlatılır.

3. Ergenlik dönemi (12-18 yaş)

- ✓ Ön ergenliğin cinsellikle ilgili her şeyin merak edildiği, ergenliğin ise cinselliğin yaşanmaya başlandığı dönem olduğu,
- ✓ Bu nedenle ergenin riskli cinsel davranışlardan korunabilmesi için, güvenli cinsel davranışlarla ilgili bilinç oluşturmanın gerektiği,
- ✓ Çocukların arkadaşlarından edindikleri yanlış inanışların/bilgilerin saptanması ve ayıklanması,
- ✓ Gençlerde güvenli cinsel davranışlar yerleşene kadar cinselliği yaşamalarının ertelenmesinin sağlıklı olacağı düşüncesinin onlarda yerleştirilmesi gereklidir.

MASTÜRBASYON (ÖZDOYUM-ÖZDOYURUM)

Mastürbasyon çocuğun gelişimi sırasında rastlanan doğal bir davranıştır. Kötü, yanlış veya zararlı değildir; ancak sıklığı önemlidir.

Mastürbasyon ergen davranışı olarak bilinse de çocuğun gelişim sürecinde 8. aydan itibaren 4-5 yaşına kadar olan bir dönemde ansızın da ortaya çıkabilir.

Cinsellik doğal bir ihtiyaçtır. Ancak mastürbasyon yemek içmek gibi zorunluluk değil seçimlik bir ihtiyaçtır. Cinsel enerji sadece cinsellikle giderilmez. Spor yaparak, dans ederek ya da arkadaşlarla yapılan çeşitli faaliyetlerle de giderilebilir. Mastürbasyon bir çok cinsel davranıştan biridir.

Küçük Çocuklarda Mastürbasyon

Küçük çocuklarda genital organını tesadüfen keşfetmesiyle veya bazen kaşıntıya yol açabilen cilt problemleri sayesinde bu bölgeden haz aldığını keşfedebilir. Keşfettikten sonra bazen ayıcığını, bazen yastığını, bazen elini, bazen ritmik hareketlerle sürtünmeyi kullanarak, bu davranışı genelleştirir.

Küçük Çocuklarda Cinsel Organla Oynamayı Önlemek İçin Neler Yapılmalıdır?

- ✓ Çocuğun cinsel organının kaşınmasına, hassaslaşmasına neden olabilecek cilt problemleri giderilmeli ve bölgenin temizliğine dikkat edilmelidir.
- ✓ Çocuklar uzun süre yatakta uykusuz kalmamalı; Bunun için uykusu olmayan çocuk yatmaya zorlanmamalıdır.
- ✓ Zor uyuyan çocuklara uyku öncesi kitap okuma alışkanlığı kazandırılmalıdır (Taşçı, 2003: 101-104).

Ergenlerde Mastürbasyon

- Mastürbasyonun ergenlerin günlük yaşamını etkilememesi önemlidir.
- Mastürbasyon yapmak ergenin yaşamındaki başka boşlukları doldurabilir. Özellikle dış dünyadan izole ise, sosyal ilişkilerinde problem yaşıyorsa mastürbasyon yoğun olarak yapılabilir. Ancak çok ve az kavramının göreceli olduğu unutulmamalıdır.
- Ergene yapılacak açıklama, bunun doğal olduğu ancak kişiye özel olduğudur.

Çok fazla mastürbasyon yapan ergenler için;

- Acaba yeterince enerji harcamıyor mu?
- Arkadaşlık ilişkileri iyi değil mi?
- Mutsuz mu?
- Çok mu yalnız kalıyor?
- Sosyal etkinlikleri az mı? gibi sorulara yanıt aranmalıdır.
- Genç enerjisini sporla, okumayla, eğitimle gidermeyi alışkanlık edinirse zaten mastürbasyon daha az gündeminde olacaktır (Taşçı, 2003: 101-104).

ÇOCUĞUMUZLA CİNSELLİĞİ KONUŞURKEN NELERE DİKKAT EDELİM ?

- ✓ Cinsellikle ilgili bir soruyla karşılaştığınızda duymazlığa gelmemeli ve ertelemeye çalışmamalısınız.
- ✓ Çocuğunuzun sorusu aynı olsa bile, cevap yaştan yaşa farklılaşır. Hazır olamayan bilgi zarar verebilir. Bu yüzden, çocuğın yaşı doğrultusunda, anlayabileceği kadarını anlatmalısınız.
- ✓ Soruları net cevaplandırmalısınız.Yani çocuğunuz “Bebekler nasıl oluşur?” diye soruyorsa, çiçek ve böceklerden bahsedip onun aklını karıştırmamalı, yaşının özelliklerini de dikkate alarak sadece insan yavrusunun oluşumunu anlatmalısınız.

ÇOCUĞUMUZLA CİNSELLİĞİ KONUŞURKEN NELERE DİKKAT EDELİM ?

- ✓ Utanmadan ,sakin bir ifade ile konuşulmalı
- ✓ Çocukların gelişiminde, **anne-babalar** **EŞİT SORUMLULUKTADIR.**
- ✓ Cinsiyeti ne olursa olsun, **ANNE-BABALAR** kız ve erkek çocuklarıyla **KONUŞABİLMELİDİR.**
- ✓ Çocuğa verilecek bilgiler konusunda eşler **AYNI FİKRİ PAYLAŞMALIDIR.**
- ✓ Eşlerden biri, çocuğa cinsellikle ilgili bir bilgi verdiğinde, mutlaka diğerini de bilgilendirmelidir.

Çocukların Cinsel Soruları ve Yanıtları

- Bu nedir?

Erkek Çocuklar İçin: Bu senin **penis**indir.

Nasıl ki görme organımız göz, duyma organımız kulak ise penis de senin cinsiyet organıdır.

Erkeklerin cinsiyet organları dışarıdadır

ve görünürler. Kız çocukların cinsiyet organına da **vajina** denir. Kızların cinsiyet organı ise içeridedir ve görünmezler.

Kız Çocuklar İçin: Bu senin **vajin**andır. Nasıl ki görme organımız göz, duyma organımız kulak ise vajina da senin cinsiyet organıdır. Kızların cinsiyet organı içeridedir ve görünmezler. Erkek çocukların cinsiyet organına da **penis** denir. Erkeklerin cinsiyet organları dışarıdadır ve görünürler.

- **Neden benim penisim yok?**

Bütün erkeklerin penisleri, bütün kadınların da vajinaları vardır. Bütün kadınlar vajina, bütün erkekler de penis ile doğarlar. Büyüdükçe bu durum değişmez.

- **Babamın penisi neden benimkinden büyük?**

Babanın elleri, ayakları, kolları da seninkinden büyük. Sen de baban kadar büyüdüğünde ellerin, ayakların, penisin babanın ki kadar büyüyecek.

- Niçin kadınların memeleri var?

Memeler süt yaparlar. Bebekler doğdukları zaman senin yediğın yemekleri yiyemezler. Onlar ancak süt içebilirler. Anneler bebekleri kendi başlarına yemek yiyebilinceye kadar, memelerindeki sütle beslerler. Küçük kızlar büyüyünce memeleri de büyür, erkek çocukların memeleri büyümez. Onlarda süt olmaz.

- Niçin büyüklerin kılları var da benim yok?

Kız ve erkek çocukları büyüdüklerinde, kadın ve erkek olurlar. Büyüdükleri koltuk altında ve cinsel bölgelerinde çıkan kıllarla belli olur.

- **Bebekler nereden gelir?**

Annenin karnının içinde bebek için özel bir odacık vardır. Bebek orada büyür. (Bu açıklama yeterli gelmezse; “Bu özel odacığa **rahim** denir. Bebek dış dünyada yaşayabilecek kadar büyüyünceye kadar orada kalır, anne bir kordon aracılığıyla bebeği bu odacıkta besler” şeklinde açıklama yapılabilir.)

- **Bebekler anne karnına nasıl girer?**

Babanın vücudunda üretilen spermeler, penis yardımıyla bir yolculuğa çıkarlar ve içlerinden bir tanesi annenin vücudunda bulunan yumurta hücresiyle birleşir. Bu birleşme sonucunda bebek oluşur ve büyümeye başlar.

- **Bebek annenin karnından nasıl çıkar?**

Bebek büyüyünce anne karnındaki odacığa sığmaz olur ve vajinadan çıkarak dünyaya gelir.

- **Bebekler doğarken annelerin canı acır mı?**

Evet biraz acır ama çok değil. Zaten bebekler doğarken anneler o kadar mutlu olurlar ki, canlarının acıması hemen geçer.

- Annemin vajinasını, babamın penisini görebilir miyim?

Üzgünüm hayır. Çünkü vücudumuzdaki bazı organlar özeldir. Anne babanın cinsiyet organları ve annenin memeleri özeldir. Bunları herkese göstermek ya da isimlerini söylemek gerekli değildir. Ayrıca insanların bu organlarımıza dokunmasına ve bunlarla ilgili konuşmasına da izin vermemeliyiz.

- **Bebek annenin karnında canlı mıdır? Nasıl yaşar?**

Evet. Bebek anne karnında canlıdır. Bebek, anne karnında içi su dolu bir torbanın içinde bulunur. Bu su sayesinde bebeğin vücudu zarar görmez.

- **Bebek anne karnındaki suyun içinde nasıl nefes alabilir?**

Su içinde nefes alınamaz. Şu anda bizler ağızımızla nefes alıyoruz. Ağızımızdan aldığımız havayı(oksijen) akciğerlerimize gönderiyoruz. Hava buradan, vücudumuzun oksijene gereksinimi olan diğer bölgelerine, yani hücrelerimize gider.

Anne karnındaki bebek suyun içinde tabii ki ağızıyla nefes alamaz. O da kendisi için gerekli olan oksijeni göbek kordonu yoluyla anneden alır.

- Beni annem dünyaya getirdiğine göre, babam ne işe yaradı?

Babanın spermleri olmadığı sürece, annede bulunan yumurta hamile kalmak için yeterli değildir. Mutlaka babanın spermleri ile annenin yumurtasının bir araya gelmesi gerekir.

- Anne babanın ne zaman çocukları olur?

Anne ile baba bir çocuklarının ya da ikinci bir çocuklarının olmasını istedikleri zaman. Eğer anne baba çocukları olmasını istemezlerse olmaz.

- **Benim de çocuđum olur mu?**

Kız çocuklar için: Elbette olur. Ancak bunun için öncelikle büyümen gerekir. Bir bebeği taşıyabilmek ve dünyaya getirebilmek için vücudunun, annenin vücudu kadar büyümesi gereklidir. Şu an senin vücudun bir bebeğinin olması için yeterince büyümemiş ve olgunlaşmamıştır.

Ayrıca bir bebeğin sorumluluğunu alabilecek ve büyütebilecek duruma gelmen gerekir. Tıpkı annen gibi...

Erkek çocuklar için: Elbette olur. Ancak bunun için öncelikle büyümen gerekir. Şu an senin vücudun bir bebeğinin olması için yeterince büyümemiş ve olgunlaşmamıştır.

Bir bebeğin oluşabilmesi için cinsiyet organlarında sperm üretilmeye başlamış olması ve bir bebeğin sorumluluğunu alabilecek ve büyütebilecek duruma gelmen gerekir. Tıpkı baban gibi...

- **Babalar neden çocuk doğurmazlar?**

Erkeklerin vücudunda bebeğin büyümesini ve gelişmesini sağlayan bir odacık olmadığı için hamile kalamazlar. Annenin karnında, bir bebeğin büyüyebileceği ve doğuma kadar yaşayabileceği özel bir bölüm (oda) vardır. Hatırlarsan sana daha önce anlatmıştım. Erkeklerin cinsiyet organı dışarıda ve görünüyordu. Kızlarınki ise içeride ve görünmüyordu. İşte içeride ve bizim göremediğimiz yerde bebek doğuma kadar büyür.

- **KAYNAKLAR:**

- Çocukların Cinsel Eğitimi, Uzm. Dr. Şaziye Senem Başgül, Üsküdar Gençlik Merkezi, Mart 2012.
- Çocukların Cinsellikle İlgili Sordukları Sorular, Ar. Gör. Saniye Bencik, Hacettepe Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü.
- Anne Ben Nasıl Doğdum? Yard. Doç. Dr. Necla Tuzcuoğlu, Yard. Doç. Dr. Semai Tuzcuoğlu, Morpa Yayınları.